

European Heritage Days

Journées européennes
du patrimoine

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät
Luontoon yhdessä

VUOSIRAPORTTI 2017

EUROOPAN KULTTUURI-
YMPÄRISTÖPÄIVÄT

Sisällys

VUOSIRAPORTTI 2017	1
1. EUROOPAN KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVÄT ON KANSAINVÄLINEN OHJELMA.....	3
1.1. Koko Eurooppa juhlii joka syksy kulttuuriperintöään Euroopan neuvoston ja Euroopan komission kutsusta	3
1.2. Vuositeema 2017: Luontoon yhdessä.....	4
2. EUROOPAN KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVÄT SUOMESSA VUONNA 2017	4
2.1. Kansallinen koordinaatio ja kansallisen toiminnan rahoitus	4
2.1. Kulttuuriympäristöpäivät toteuttaa ja jalkauttaa kansallisia ja kansainvälisiä sopimuksia	5
2.2. Yhteistyöavaukset toivat lisää tapahtumanjärjestäjiä ja osallistujia	5
3. MATERIAALITUOTANTO TUKI TAPAHTUMANJÄRJESTÄJIÄ	6
4. TAPAHTUMIA JÄRJESTETTIIN PALJON JA NIIHIN OSALLISTUTTIIN AKTIIVISESTI....	7
5. KULTTUURIYMPÄRISTÖN TEKIJÄT -KILPAILU KIINNOSTI EUROOPASSA	8
5.1. Luontoon yhdessä! -kilpailu innosti lapsia ja nuoria ja tuki kasvattajia	8
5.2. Suomalainen innovaatio laajenee kansainväliseksi vuonna 2018.....	9
6. KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVISTÄ VIESTITTIIN AKTIIVISESTI.....	9
7. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ VAHVISTUI EDELLEEN VUONNA 2017	10
8. JOHTOPÄÄTÖKSET: SUOMEN KANSALAISYHTEISKUNTA VAHVISTUU JA VAIKUTTAVUUS EUROOPASSA KASVAA KULTTUURIYMPÄRISTÖPÄIVIEN ANSIOSTA... 11	

Liitteet

- Teemavuoden materiaalit
- Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailun osallistumisohje

1. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät on kansainvälinen ohjelma

1.1. Koko Eurooppa juhlii joka syksy kulttuuriperintöään Euroopan neuvoston ja Euroopan komission kutsusta

European Heritage Days (EHD), on Euroopan neuvoston aloitteesta vuonna 1991 syntynyt, nykyisin Euroopan neuvoston ja Euroopan komission yhteishanke. Tapahtumakokonaisuus edistää eurooppalaista kulttuuriperintöä ja sen arvoja koskevaa tietoisuutta. Sen ansiosta kynnys kulttuuriperintöön tutustumiseen madaltuu ja ihmiset kiinnostuvat sen säilyttämisestä ja suojelusta.

European Heritage Days

- Toteutetaan joka syksy 50 Euroopan kulttuuriyleissopimuksen allekirjoittaneessa maassa.
- Tapahtumiin osallistuu vuosittain arviolta 30 miljoonaa ihmistä.

Suomessa tapahtumaa on toteutettu vuodesta 1992 lähtien. Vuoteen 2013 asti tapahtumaa vietettiin Suomessa nimellä Euroopan rakennusperintöpäivät ja sen jälkeen nimellä Euroopan kulttuuriympäristöpäivät. Suomessa järjestetään vuosittain 200-300 tapahtumaa.

Kulttuuriympäristöpäivien tarkoituksena on

- juhlia ainutlaatuista kulttuuriympäristöämme.
- nähdä kulttuuriympäristö voimavarana ja hyvinvoinnin lähteenä.
- huomata lähiympäristön arvot. Oma arkiympäristö on arvokasta kulttuuriympäristöä, jota kannattaa juhlia ja vaalia.

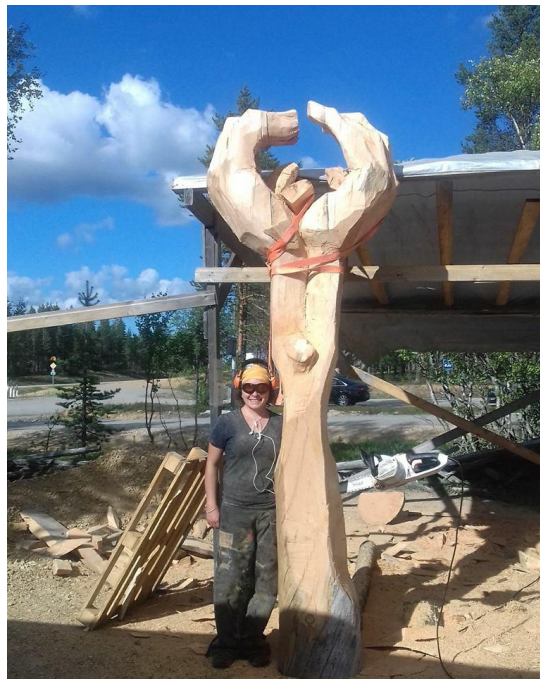
1.2. Vuositeema 2017: Luontoon yhdessä

Vuositeemat ovat yhteisiä koko Euroopalle ja vuonna 2017 päiviä vietettiin teemalla *Heritage and Nature – A Landscape of Possibilities*. Suomessa juhlittiin teemalla *Luontoon yhdessä* (*Tillsammans i naturen, Explore Nature Together.*)

Kulttuuriympäristöpäivillä juhlistettiin vuonna 2017 ihmisen luontosuhteen kulttuurista perustaa. Suomen itsenäisyyden juhluvuonna päästään siis tarkastelemaan, kuinka luonto ja kulttuuri kohtaavat meillä. Luonto voi olla luovuuden lähde, virkistytymisen paikka ja identiteetin rakentaja. Miltei kaikki luontokohteet ovat kulttuuriympäristöä, joissa näkyy tavalla tai toisella ihmisen toiminnan vaikutus.

Luontoon yhdessä -teemavuonna nostettiin esiin muun muassa maisemat ja maisemien hoito, vieraslajit luonnossamme, perinnebiotoopit, kaupunkiluonto, lähimetsät, kotipihat, puistot, puutarhat, luonto- ja ympäristösuhteemme, luontoon liittyvä elävä kulttuuriperintö, jokamiehenoikeudet, kaupunkiviljely, hortoilu, kansallispuistot, luonnonmuistomerkit, luomuviljely, luonto taiteen inspiraationa ja ympäristötaide.

Teemavuotta toteutetaan yhteistyössä Luonnon päivät 2017 -ohjelmahankkeen kanssa. Tämän vuoksi kulttuuriympäristöpäivien pääajankohta alkoi jo Suomen luonnon päivänä 26.8.2017 ja jatkui perinteiseen pääajankohtaan, syyskuun toiseen viikonloppuun 10.9.2017.

2. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät Suomessa vuonna 2017

1.1. Kansallinen koordinaatio ja kansallisen toiminnan rahoitus

Ympäristöministeriö asetti 26.1.2015 työryhmän, jonka tehtävänä on ohjata Euroopan kulttuuriympäristöpäivien Suomen toimintaa, päättää vuositeemasta ja teema-aineistosta sekä vastata vuositeeman toteutuksesta. Työryhmä asetettiin kolmeksi vuodeksi 2015–2017.

Työryhmän kokoonpano 2017:

Puheenjohtaja:	Riitta Vanhatalo, Suomen Kotiseutuliitto
Sihteeri:	Sini Hirvonen, Suomen Kotiseutuliitto
Jäsenet:	Mikko Hartikainen, Opetushallitus
	Hanna Hämäläinen, ympäristöministeriö
	Liisa Lohtander, Suomen Kotiseutuliitto
	Hanna Lämsä, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen Seura ry
	Ulla Salmela, Museovirasto

Työryhmän kokouspöytäkirjat on tallennettu valtioneuvoston hankerekisteriin
<http://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM038:00/2014>

Kulttuuriympäristöpäivien kansallisesta toteutuksesta, sisältäen muun muassa yhteydenpidon tapahtumajärjestäjiin, tapahtumien julkaisun, teemamateriaalin tuotannon, viestinnän, teemamateriaalin jakelun sekä mediaseurannan vastasi Suomen Kotiseutuliitto ympäristöministeriön ja Kotiseutuliiton välisen

konsulttisopimuksen ja sen tehtäväkuvaus-liitteen mukaisesti (ympäristöministeriön diaari Dnro YM2/5511/2017. pvm 11.4.2017).

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien kulut ja koordinaattorin palkka rahoitettiin ympäristöministeriön määrärahoista. Työryhmä teki työnsä virkatyönä.

2.1. Kulttuuriympäristöpäivät toteuttaa ja jalkauttaa kansallisia ja kansainvälisiä sopimuksia

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät Suomessa toteuttaa sekä kansallisia että kansainvälisiä sopimuksia. Kulttuuriympäristöpäivissä yhdistyvät luontevasti eurooppalaisuus ja paikallisuus, yhteisöt ovat suoraan mukana toteuttamassa kansainvälisten sopimusten tavoitteita. Paikallistaso kohtaa hallinnon tavoitteet ja hallinto paikallistason.

Valtioneuvoston periaatepäätös 20.3.2014 Kulttuuriympäristöstrategia 2014-2020:

Kulttuuriympäristöpäivät toteuttaa erityisesti strategian tavoitteita kulttuuriympäristön merkityksen vahvistamisesta sekä ympäristön kulttuuristen merkitysten tunnistamisen ja arvostamisen lisäämisestä tavoittaen suuren määrän suomalaisia ja kannustaen huomaamaan oman lähiympäristön arvot.

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumukset: Yksi tapa osallistua kulttuuriympäristöpäiviin on tehdä kulttuuriympäristösitoumus. Kulttuuriympäristöpäivien viestinnässä ja työryhmässä olevien organisaatioiden esimerkin avulla innostettiin sitoumusten tekoon. Lisäksi työryhmä teki oman sitoumuksen, jossa se haastoi kaikki ihmiset osallistumaan Syödään yhdessä kaiken maailman maisemissa - tapahtumaan 26.8.-10.9.2017. Työryhmä korosti sitoumuksessaan yhteisöllisyyden merkitystä, lähiympäristöä ilon ja elämysten tarjoajana sekä kaikkien mahdollisuutta vaikuttaa kestävään kehitykseen omilla valinnoillaan. Yhdessä syöminen on yksi luontevimmista ja hauskimista tavoista tuoda ihmiset yhteen ja lisätä hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Viihtyisä kulttuuriympäristö voi olla ratkaisevassa roolissa yhdessä syömisessä mahdollistajana ja innoittajana.

Faron yleispuitesopimus: Euroopan neuvoston yleissopimus kulttuuriperinnön merkityksestä yhteiskunnalle (2005) haastaa keskustelemaan kulttuuriperinnön merkityksestä: miksi kulttuuriperintöä on vaalittava, keille se kuuluu ja miten sitä tulisi käyttää. Sopimus korostaa kulttuuriperintöä yksilön, yhteisöjen ja yhteiskunnan voimavarana ja luo puitteet kansalais- ja yhteisölähtöiselle kulttuuriperintöpolitiikalle. Sen kantavat periaatteet ovat jokaisen oikeus kulttuuriperintöön, jaettu vastuu omasta ja yhteisestä kulttuuriperinnöstä, sekä sen kestävästä käytöstä yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen, sekä hyvän elämän perustana. Näistä syistä Faron sopimus on jo useamman vuoden ajan ollut tiiviisti osa EHD-ohjelmaa ja Euroopan kulttuuriympäristöpäivien paikallisissa tapahtumissa toteutuvat sopimuksen henki ja periaatteet.

Eurooppalaisen kulttuuriperinnön teemavuosi: Euroopan unionin aloite eurooppalaiseksi kulttuuriperinnön teemavuodeksi 2018 korostaa kulttuuriperinnön olevan aina yhtä aikaa eurooppalaista ja paikallista. Vuoden tavoitteena on nostaa Euroopan kulttuuriperinnön arvostusta, yhdessä jaettua kulttuuriperintöä, lisätä tietoisuutta yhteisestä historiasta ja arvoista sekä vahvistaa tunnetta kuulumisesta yhteiseen Eurooppaan. Kulttuuriympäristöpäivät toteuttavat luontevasti teemavuoden tavoitteita. Loppuvuodesta 2017 julkistettiin seuraavan vuoden teema, joka on kiinteä osa kulttuuriperintövuotta.

2.2. Yhteistyöavaukset toivat lisää tapahtumanjärjestäjiä ja osallistujia

Vuositeema ja vuoden aikana tehdyt yhteistyöavaukset innostivat Suomessa mukaan uusia tapahtumanjärjestäjiä ja osallistujia. Yhteistyötä tehtiin kahden Suomi100-juhlavuoteen kuuluvan hankkeen kanssa.

Teemavuotta toteutetaan yhteistyössä Luonnon päivät 2017 -ohjelmahankkeen kanssa. Luonnon päiviä esiteltiin Euroopan kulttuuriympäristöpäivien vuositeeman avajaisissa ja vuoden mittaan jaettiin erityisesti sosiaalisen median sisältöjä yhteisesti. Yhteistyön tiimoilta otettiin yhteyttä kymmeniin Luonnon päiviä järjestäviin tahoihin ja saatiin heitä osallistumaan myös kulttuuriympäristöpäiville.

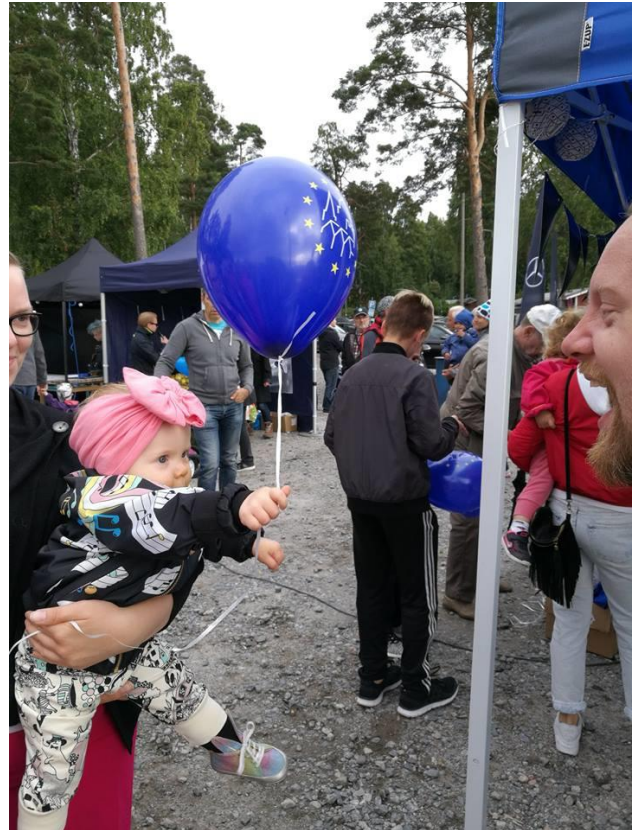
Euroopan kulttuuriympäristöpäivät ja Syödään yhdessä -hanke järjestivät sosiaalisen median kampanjan, jolla aktivoitiin kansalaisia viettämään kulttuuriympäristöpäiviä omin päin: sosiaalisen median avulla kutsuttiin ihmisiä syömään yhdessä kulttuuriympäristössä. Kampanjan aikana jaettiin kuvia ja tunnelmia ja lisäksi useat tapahtumanjärjestävät tarttuivat teemaan ja ottivat sen osaksi omia tapahtumiaan.

3. Materiaalituotanto tuki tapahtumanjärjestäjiä

Vuositeemasta tuotettiin kulttuuriympäristöpäivien verkkosivuilta tulostettava ja ladattava pdf-flyer suomeksi, ruotsiksi ja pohjoissaameksi, juliste suomeksi ja ruotsiksi, sosiaalisessa mediassa jaettava teemakuva, sekä tiedotepohja. (LIITTEET). Vuonna 2017 jaettiin vuonna 2016 tuotettua painettua yleisesitettä suomeksi, ruotsiksi ja pohjoissaameksi. Lisäksi jaossa oli Euroopan neuvoston tarjoamat materiaalit: lippuja, ilmapalloja ja tarratatuointeja. Sähköiset aineistot ovat kaikkien saatavilla kulttuuriympäristöpäivien verkkosivuilla.

Tapahtumanjärjestäjät kertoivat palautteessa pitävänsä materiaaleja erittäin hyödyllisinä: *”Hyvää oli se, että esim. omassa tiedotuksessa saattoi käyttää teidän laatimaa pohjaa ja se antoi tiedotukselle uskottavuutta ja parempaa näkyvyyttä mm. talousalueen mediassa. Lippuja, julisteita ja ilmapalloja tilatiin ja ne kaikki olivat käytössä. Valmis julistepohja oli hyvä ja sitä hyödynnettiin monessa paikassa, kauppojen, kirjastojen ja kunnan ilmoitustaululla, tutustumiskohteissa. Ilmapallot olivat tienvarsiopasteina julisteiden kera sekä kohteissa käytössä.”*

4. Tapahtumia järjestettiin paljon ja niihin osallistuttiin aktiivisesti

Vuonna 2017 järjestettiin yhteensä 285 tapahtumaa 74 eri kunnassa.

Tapahtumista 171 järjestettiin pääajankohtana, 115 muuten vuoden aikana. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumanjärjestäjinä oli järjestöjä, yhdistyksiä, yksityishenkilöitä, museoita, kouluja sekä kuntien, valtion ja aluehallinnon viranomaisia. Suurin osa tapahtumanjärjestäjistä oli huomionut vuoden teeman. Tapahtumien kirjo oli edellisvuosien tapaan laaja. Tyypillisiä tapahtumia ovat mm. avointen ovien päivät, opastetut kierrokset, näyttelyt ja seminaarit. Tapahtumia järjestettiin eri puolilla Suomea.

Kulttuuriympäristöpäivien työryhmä järjesti vuonna 2017 helmikuussa teemavuoden avajaiset, sekä syksyllä sidosryhmätilaisuuden uusille tapahtumanjärjestäjille. Tilaisuuksissa kannustettiin tapahtumien järjestämiseen, kulttuuriympäristösitoumusten tekemiseen ja kerrottiin kansainvälisestä yhteistyöstä.

5. Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailu kiinnosti Euroopassa

Vuonna 2013 Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmä lanseerasi lapsille ja nuorille tarkoitetun kilpailun Kulttuuriympäristön tekijät – Kulturmiljöskaparna.

Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailun tavoitteena on

- tukea lasten ja nuorten kulttuuri-identiteetin ja ympäristösuhteen muodostumista.
- edistää lasten ja nuorten paikallisen kulttuuriympäristön tuntemusta, arvostusta ja arviointitaitoja.
- tukea lasten ja nuorten osallistumista, vaikuttamista ja kansalaistoimintaa lähiympäristössä sekä laajemmin yhteiskunnassa.
- tukea varhaiskasvatukseen, koulujen, oppilaitosten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kulttuuriympäristö- ja demokratiakasvatusta

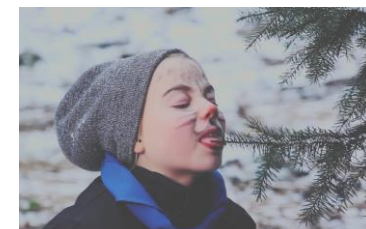
5.1. Luontoon yhdessä! -kilpailu innosti lapsia ja nuoria ja tuki kasvattajia

Vuoden 2017 kilpailun aihe oli vuositeemaa mukaillen Luontoon yhdessä! Kilpailussa kerrottiin tekijöille tärkeiden luontopaikkojen tarinoita, pohdittiin niiden merkitystä itselle ja ihmisen kädenjälkeä luonnossa.

Kilpailuun lähetettiin 46 työtä, mikä on merkittävä määrällinen kasvu pariin aiempaan vuoteen verrattuna. Kaikki kilpailutyöt ladattiin kansainväliselle www.europeanheritagedays.com -verkkosivulle. Kilpailun raati vaikutui vuoden 2017 kilpailutöissä niiden teknisestä ja ilmaisullisesta tasosta ja kunnianhimoisista toteutuksista. Monista töistä välittyi, että niihin oli panostettu hyvin paljon erilaista osaamista, luovuutta, innostusta ja aikaa. Työt olivat monipuolisia ja niissä oli käytetty oivaltavasti erilaisia taiteen lajeja. Mukana oli ilmaisumuotoja animaatiosta fantasianovelliin ja tanssillisen voimistelun esityksestä reportaasiin. Tarinoiden välittämiseen oli käytetty muun muassa interaktiivisia kuvia, e-kirjoja, videota, valokuvaa ja draamaa.

Keravanjoen koulun kansainvälisyysluokka 7D voitti kilpailun työllään Stone Bridge. Ryhmä valitsi esiteltäväksi paikaksi keskustellen ja äänestämällä keravalaisen luonnonkivisillan. He kertoivat sen tarinan taitavasti toteutetulla, puhuttelevalla videolla. Työssä tulee hienosti ilmi, että luonto- ja kulttuuriympäristö eivät ole omat kokonaisuutensa vaan limittyvät yhteen. ”Kilpailuun osallistuminen innosti oppilaat pohtimaan ympäristösuhdettaan, ihmisen kädenjälkeä ympäristössä sekä tärkeitä paikkoja omassa kotikaupungissa. Projektin nosti lähiympäristön arvoa oppilaiden silmissä - tämän haluamme näyttää Euroopalle!” kertoi ryhmän ohjaaja, kuvataiteen lehtori Miia Pietilä.

Kilpailuraati jakoi lisäksi kunniamainintoja ja erityiskiitoksia eri tavoin ansioituneille ryhmille. Kunniamaininnan saivat 10-vuotiaiden partiolaisten ryhmä Mikkelistä ja nuorten luontokuvaajien ryhmä, joka esitteli työssään kansallispuistoja Espoossa, Kuhmoisissa ja Kuusamossa. Erityiskiitoksia saivat Pieksämäen lukion 2. vuosikurssin opiskelijat ja Punkajaharjun koulun 8.-9. -luokkalaiset. Lisäksi raati kiittää tamperelaista Sammon keskuslukiota ja raahelaista Jokelan koulua aktiivisesta osallistumisesta.

5.2. Suomalainen innovaatio laajenee kansainväliseksi vuonna 2018

Esittelimme Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailua European Heritage Days Plenary -tapaamisessa kaikkien ohjelmassa olevien maiden koordinaattoreille lokakuussa ja Heritage Education -työpajassa marraskuussa. Euroopan neuvosto päätti ottaa sen osaksi European Heritage Days -ohjelmaa ja kilpailu järjestetään kansainvälisenä ensimmäisen kerran vuonna 2018.

6. Kulttuuriympäristöpäivistä viestittiin aktiivisesti

Viestinnän päävastuutaho sidosryhmä- ja mediaviestinnän osalta oli ympäristöministeriön ja Suomen Kotiseutuliiton konsulttisopimuksen mukaisesti Suomen Kotiseutuliitto. Työryhmän jäsenet tiedottivat lisäksi kulttuuriympäristöpäivistä omien kanaviensa kautta. Sidosryhmäviestintää toteutettiin sähköpostien ja sähköisen uutiskirjeen avulla.

Kotimainen sivusto: www.kulttuuriymparistopaivat.fi

Verkkosivu uudistettiin vuonna 2016 ja vuosi 2017 osoitti, että se palvelee hyvin.

Kansainvälinen sivusto: www.europeanheritagedays.com

Suomi ja suomalaiset tapahtumat olivat jälleen näkyvästi esillä yhteiseurooppalaisella

Sosiaalinen media:

Sosiaalisen median viestintää varten luotiin ”Luontoon yhdessä -aakkoset” (LIITE).

Facebook: www.facebook.com/EHDFinland

Joulukuun loppuun mennessä 2017 päivien sivuilla oli 793 seuraajaa (kasvua vuodessa 130 seuraajaa).

Lisäksi Euroopan kulttuuriympäristöpäivistä viestittiin Kulttuuriymparistomme.fi ja Suomen Kotiseutuliiton Facebook-sivuilla.

Twitter: www.twitter.com/HeritageDaysFI

Joulukuun loppuun mennessä 2017 tilillä oli 827 seuraajaa (kasvua vuodessa 150 seuraajaa.)

Vuoden 2017 julkaistiin yhteensä 30 mediatiedotetta.

- 8.2.2017 Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä mennään luontoon yhdessä / Tillsammans i naturen under Europeiska kulturmiljödagarna / Discover nature together during the European Heritage Days
- 16.5.2017 This year's theme for the European Heritage Days, Heritage and Nature, is attracting more Finns to join than ever before
- 30.5.2017 Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmä teki kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen yhdessä syömisestä
- 10.7.2017 20 miljoonaa eurooppalaista juhlii kulttuuriympäristöään - Suomessa innostutaan luonnosta, syödään yhdessä ja järjestetään lasten ja nuorten kilpailu
- 21.8.2017 Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä mennään nyt luontoon yhdessä Tillsammans i naturen under Europeiska kulturmiljödagarna
- 25.8.2017 Maakunnalliset tapahtumatiedotteet, 17 kpl
- 5.9.2017 Euroopan kulttuuriympäristöpäivät huipentuvat syyskuun toisena viikonloppuna
- 2.10.2017 Kilpailu kannustaa lapset ja nuoret luontoon yhdessä
- 31.10.2017 Kotiseutuliiton järjestöpäällikkö Liisa Lohtander eurooppalaisen kulttuuriperintöohjelman puheenjohtajaksi
- 9.11.2017 Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä juhliitaan vuonna 2018 kulttuuriperintöä
- 16.11.2017 Under de europeiska kulturmiljödagarna 2018 uppmärksammas kulturarvet

Kaikista tiedotteista kirjoitettiin myös uutinen Kulttuuriymparistomme.fi-palveluun. Kotiseutuliiton ajankohtaislehdessä Kotiseutupostissa oli neljässä numerossa artikkeli tai uutinen kulttuuriympäristöpäivistä. Lehden levikki on 1 100 kpl. Lisäksi lehti on luettavissa Kotiseutuliiton verkkosivuilla ja se lähetetään sähköpostitse noin 900 vastaanottajalle. Mediaseuranta on toteutettu käyttäen sähköistä mediaseurantajärjestelmää (Ampparit hakuvahti). Tämän EHD-vuoden aikana oli 99 kpl mediaosumaa.

7. Kansainvälinen yhteistyö vahvistui edelleen vuonna 2017

European Heritage Days on jo lähtökohtaisesti kansainvälinen hanke, jota mitkään Euroopan kulttuuriyleis-sopimuksen allekirjoittanut maa ei voi toteuttaa ilman kansainvälisiä kontakteja. Hankkeen kansainvälistä yhteistyötä toteutetaan kansallisten koordinaattorien tapaamisissa sekä muussa yhteydenpidossa (erilliset pienryhmien tapaamiset, työpajat, seminaarit). Lisäksi koordinaattorit pitävät tiiviisti yhteyttä sähköpostin kautta.

Suomen Kotiseutuliiton järjestöpäällikkö Liisa Lohtander on toiminut vuodesta 2012 Suomen edustajana European Heritage Days -ohjelman kansainvälisessä verkostossa. Lohtander valittiin lokakuussa 2014 kaksi-vuotiskaudelle EHD-ohjelman ohjausryhmään ja lokakuussa 2017 ohjelman puheenjohtajaksi.

Ohjelman varsinaisessa vuosikokouksessa Strasbourgissa Suomea edusti myös koordinaattori Sini Hirvonen, joka esitteli Heritage Makers -kilpailun uusia mahdollisuuksia. Kokous teki päätöksen ottaa kilpailu kansainväliseen levitykseen, viralliseksi osaksi EHD-ohjelmaa. Kilpailun konseptia on muunneltu hiukan, ja sen käytönottoa suositellaan nyt kaikissa 50 EHD-ohjelmaan osallistuvassa maassa.

Euroopan neuvosto ja Euroopan komissio ovat aiempien vuosien tapaan myös vuonna 2017 erikseen useaan otteeseen kiittäneet Suomea aktiivisuudesta ja suuresta työpanoksesta EHD-ohjelman kehittämisessä.

Kansainväliset EHD-kokoukset ja tapaamiset vuonna 2017

- Heritage Interpretation workshop: How to interpret Heritage and Nature. 6.-8.6. Bryssel. Edustaja: Liisa Lohtander
- European Heritage Days Thematic Workshop. Heritage and Sustainable Development: The road to success. Helsinki 11.-12.9. (ks. luku 7.1.)
- European Heritage Days Plenary meeting. 16.-19.10. Strasbourg. Edustajat: Liisa Lohtander ja Sini Hirvonen
- European Heritage Days Thematic Workshop: Heritage Education. 24.11. Bonn. Edustaja: Hanna Lämsä
- European Culture Forum 2017. 6-8.6. Milano. Edustaja: Liisa Lohtander

Matkapäivien lisäksi jokainen kokous on vaatinut aiempia vuosia enemmän valmistautumista, osa myös jälkitöitä, sillä Suomen edustajilla oli monissa tilaisuuksissa valmisteltu puheenvuoro. Lisäksi vuoteen on mahdunut lukuisia puhelinpalavereja EHD-ohjelman johtajan Jelena Mocevicin (Euroopan neuvosto) kanssa mm. verkkosivujen kehittämisestä ja teeman näkymisestä siellä sekä sosiaalisen median mahdollisuuksista.

Matkoista ja keskeisistä päätöksistä on raportoitu Euroopan kulttuuriympäristöpäivien Suomen työryhmälle ja ohjausryhmän linjaukset huomioidaan Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmän työssä ja kansallisessa toteutuksessa.

7.1. Työpaja kokosi European Heritage Days -ohjelman kestävän kehityksen osaajat Helsinkiin

Ympäristöministeriö järjesti yhteistyössä Euroopan neuvoston ja Euroopan komission kanssa työpajan teemalla European Heritage Days Thematic Workshop. Heritage and Sustainable Development: The road to success. Kaksipäiväiseen työpajaan osallistui 17 kansainvälistä vierasta, Suomen kulttuuriympäristöpäivien työryhmien edustajia ja muita kansallisia asiantuntijoita. Työpajassa etsittiin mahdollisuuksia löytää synergiaetuja kestävän kehityksen ja kulttuuriperintöalan toimien välillä. Suomalaisina hyvinä käytäntöinä työpajassa esiteltiin kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus, kansallinen kulttuuriympäristöstrategia, Adoptoi monumentti –toiminta sekä Suomenlinnan kestävän matkailun strategia.

8. Johtopäätökset: Suomen kansalaisyhteiskunta vahvistuu ja vaikuttavuus Euroopassa kasvaa kulttuuriympäristöpäivien ansiosta

Vuonna 2017 Euroopan kulttuuriympäristöpäivien vaikuttavuus kasvoi sekä Suomessa että kansainvälisesti. Suomessa kulttuuriympäristöpäivät toteutuvat suuren ja aktiivisen yhdistysten ja kansalaisten verkoston avulla ja kasvavat vuosi vuodelta. Tapahtumanjärjestäjät antoivat vuonna 2017 erityisen kiittävää palautetta ja kertoivat, että heille on tärkeää olla osa tätä ohjelmaa ja levittää tietoisuutta siitä. Alle on poimittu kommentteja kerätystä palautteesta.

Osallistumisen molemminpuolisia ja monenlaisia hyötyjä kuvattiin mm. seuraavasti:

"Näkyvyys, lisämainonta, kuuluminen isompaan, Euroopan kokoiseen 'perheeseen'."

"Se antaa ammattimaisen statuksen koko tapahtumalle."

"Koen, että tapahtuma saa ikään kuin lisäarvoa, painavuutta."

"Paikallisella tapahtumalla on laajempia tavoitteita kulttuuriympäristöjen voimavarojen esiin nostamisessa ja olemme osa Euroopan laajuista yhteisöjen verkostoa."

"Tapahtumaviestintä meni läpi paikallisissa sanomalehdissä."

"Tapahtuma on meille yhdistyksenä tärkeä, joten haluamme sen näkyvän Suomessa ja koko Euroopassa."

"Haluamme olla osa tätä kokonaisuutta ja tehdä tapahtumaa omalta osaltamme tunnetuksi."

European Heritage Days -ohjelmaa kehitetään ja kasvatetaan tällä hetkellä Euroopan laajuisesti. Suomen panos kansainväliseen ohjelmaan ohjelmaan on ollut merkittävä. Erityisesti ansiokasta Suomen työssä on ollut kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusten kytkemiseen kulttuuriympäristöpäiviin. Suomen laajaan tapahtumatarjontaan, tiiviisiin kansainvälisiin yhteyksiin ja kansainvälistyvään Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailuun.

Ohjelmassa valmistaudutaan eurooppalaisen kulttuuriperinnön teemavuoteen 2018 ja kulttuuriympäristöpäivät tulee olemaan myös Suomessa luonteva, toimiva ja vaikuttava tapa toteuttaa teemavuotta.

